

Za zadovoljevanje večine skupnostnih potreb narodu zadostuje lastna državna oblast. Za zadovoljevanje nekaterih širših potreb, ki niso kulturno specifične, stopajo narodi v medsebojno pogodbeno povezavo, v smislu katere nastajajo skupne večnarodne zveze in ustanove, katerih pristojnosti, sestava in poslovanje se razvijajo v pogodbeno določenih okvirih.

Ciril A. Zebot

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Novejši družbeni in politični razvoj v Jugoslaviji se giblje v smeri naraščajočega pritiska za uveljavljanje izvirne suverenosti republik. Pritisk v tej smeri je zaradi izrazitih kulturnih posebnosti ter kričnega gospodarskega izkoriščanja in zaposlavljanja posebej močan in vztrajen v Sloveniji. Ta razvoj narekuje tudi Slovincem v svetu, da podprejo novo slovensko državno in demokratično uveljavljanje.

Ciril A. Zebot

LETNIK XXIV. — VOLUME XXIV. SEPTEMBER 1973

Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave. Toronto, Ont. Canada.

ŠTEVILKA 9. — NUMBER 9.

SLOVENEK SEM, TAKO JE MATI DJALA...

(za slovenski narodni praznik 29. okt.)

29. oktober 1918 pomeni za slovenski narod, ki je do takrat skoraj 1000 let živel pod mačehovsko Avstrijo, zgodovinski prelom. Dotlej hlapec, brezpraven se je zavaljal in zahteval svobodo. Žal, ne narod in ne njegovi vodniki niso bili dovolj politično, pa tudi ne dovolj psihološko pripravljeni na tak zgodovinski prelom. Preveč je bilo čustvenosti in slepega zaupanja v južnega "brata", vse premalo pa politične zrelosti in notranje pripravljenosti na tak zgodovinski trenutek.

Danes vse preveč gledamo nazaj na ta zgodovinski dan, pre malo ga znamo zgodovinsko razčleniti in potegniti iz tega logične zaključke za bodočnost. Priznajmo: Prišli smo iz dežja pod kap.... Vse tegobne posledice naše nepravilnosti v domovini 29. okt. in usodnemu 1. decembru 1918 še danes ne najdemo primerne odmeva v slovenskem političnem ozračju naše povojne emigracije. Še vedno tiho upanje ne skupno sožitje z "brati" iz juga, na povezavo z Beogradom kot centralo, čeprav v neki namišljeni slovenski državi, katero pa ne bi imela pravice zastopati sebe v zunanji politiki, ne bi imela lastne slovenske vojske, bila bi naj le neka "avtonomija", o kateri so govorili slovenski politiki doma v Sloveniji, v centralističnem Beogradu pa so na to pozabili. Še več: po letu 1935 smo šli tako daleko da smo se dali pretopiti v ta zvano JRZ. Reševali smo rakastega bolnika, ki je bil na tem, da vsak čas izdahne svojo kosmato centralistično dušo....

Naš pogled naj gre v bodočnost. Vdilo naj bo povsod kjerkoli smo: Slovenec sem! Imamo slovenski narodni politični program: Svobodna, enakopravna slovenska država v zboru drugih svobodnih narodov. Sami, povdarim, sami in nihče drug se ne sme več vtikati v naše razmere. Na svoji zemlji svoj gospod. Vedeti moramo, da nam nihče te svobode in enakopravnosti ne bo prinesel na krožniku. Moramo to javno zahtevati in našo odločno voljo povsod izpovedovati, prilično ali neprimerno. Ali naše takozvano in samozvano politično zastopstvo SNO kaj stori v tem pogledu? Prav nič, čaka, kakor hlapec Jernej na svojo pravico in se ust ne upa odpreti v obrambo narodnih pravic in resnične svobode, ko zatone rdeča zvezda. Še vedno neko namišljeno bratstvo in skupna država, ki naj brani slovenske ogožene meje. Ne federacija, ne konfederacija, ki bi imela svoj sedež v nekdanjem Beogradu, nista za Slovence sprejemljivi. Kdor tako sodi, ogroža svobodni razvoj slovenstva v bodočnosti. Ni dovolj samo kričati proti komunizmu, treba je tudi povedati, kaj Slovinci hočemo. Da ne maramo biti Jugoslavlani in da hočemo biti le Slovinci v lastni svobodni državi z vsemi znaki državnosti.

Slovenec sem, to mora biti naša izpoved in na ta slovenski izvor moramo biti ponosni tako, kako je na slovenski izvor ponosen naš bivši ohijski govorner in bivši senator Frank Lausche: "Ponosem sem, kot sem vedno bil ponosen da govorim slovenski jezik.... Brez omahovanja sem vedno povedal, da sem Slovenec in to nameravam ostati do konca svojega življenja". In še ena izjava drugega, tudi pomembnega Slovence ameriškega državljanca znastvenika dr. Andreja Kobala: "Tudi v svetu, ko vršimo opravke v jezikih drugih držav, ostane materinsčina najmilejša, bolj od srca kot vsak priučen jezik. V tem je bogastvo; verjemite mi, da je v tem poenos in v mnogih primerih tudi vir duhovne moči". Iz izjav teh dveh mož diha narodni ponos in zavest, da sta Slovence. Kako je z nami? Roko na srce! Izprašajmo si vesi! Če smo res ponosni in zavestni Slovinci, to pokažemo tudi med tujci: Slovenec sem! In če smo ponosni in zavestni Slovinci, potem ne more biti drugega kot to, da izpovemo odločno tudi našo skupno narodno zahtevo: Svobodna, enakopravna slovenska država. V tem je logični zaključek zgodovinskega 29. oktobra 1918. Bog ne daj, da bi spet izgubili ugodno priliko. Na delo, to zahteva naš slovenski narodni ponos!

Mirko Geratich

CERKEV LETA 1985

Ljudje so vedno radi ugibali, kakšna bo bodočnost. Nekateri so napisali cele knjige, ki jih na splošno označujemo kot utopije, kar pomeni dobesedno "kraj, ki ga sploh ni". V veliki meri so prikrita kritika družbe, napisana zlasti v časih in družbah, kjer je tudi upravičena kritika poplačana z izgubo glave. Vendar te utopije navadno niso bile samo lepe sanje. Vsebovale so marsikatero zamisel, ki se je pozneje uresničila.

V dobri pozitivne znanosti in elektronskih možganov so napovedi bodočnosti navadno sklepanje iz dosedanjih razvojnih smeri v bodočnost. Težava pri tem je, da ljudje v svojem ravnanju niso vedno dosledni, povrh pa še, da objava takih napovedi večkrat direktno vpliva na odločanje ljudi. Zato so vse take napovedi, čeprav temelje na temeljitih študijah, sicer poučne, toda ne vedno zanesljive.

Švicarski profesor in jezuit Jakob David je narisal bodočnost katoliške Cerkve za leto 1985 takole:

"Kristjani bodo vedno bolj cenili osebno vero in osebno prepričanje in bodo manj pozorni na izgradnjo sistema poudarjenih verskih resnic.

"Vsak kristjan bo moral prevzeti vedno več odgovornosti zase in za skupnost.

"Ekumenska misel bo napredovala bolj zaradi dejanskega sodelovanja kristjanov raznih veroizpovedi kot pa zaradi pobud njihovega vodstva.

"Vodstvo Cerkve se bo omejilo na bistveno, od Kristusa zaželeno vlogo. Njegovo delo bo toliko bolj učinkovito, kolikor bolj ga bodo verniki prostovoljno priznavali.

"Osrednje vodstvo Cerkve bo zaradi razmer samih manj vpleteno v vodstvo škofij, katerih samouprava se bo okreplila.

"Popolne ločitve svetnih zadev od verskih ne bo mogoče doseči".

Ker bodo mnogi sodobniki doživeli 1. 1985, se bodo lahko sami prepričali, v koliki meri se bodo Davidove napovedi tudi dejansko uresničile.

"THE ATLANTIC" O RAZMERAH NA KOROŠKEM...

Iz avgustove številke "The Atlantic", o Koroški — sestavek je napisal Clyde Fransworth. Uredništvo.

"Ne vem, kako bo vsa stvar končala, mi bomo vsekakor poskušali, da ne pride do nasilja", je zagotovil Dr. Matej Grile, eden izmed voditeljev gibanja za pravice Slovincem na Koroškem. V predstavi njegovega urada sta sklonjena dva starija Slovence, ki bolj po tiho govorita slovenski. Na vlaku, na avtobusu ali celo na cesti bi jima gotovo kdo rekel, da sta v Avstriji in morata govoriti nemško. Nemci tamkaj ne skrivajo prav nič, da nočejo slišati slovenske govorice.

Koroška je lepa pokrajina v Alpah. Ze Rimljani so jo imeli radi in danes jo imajo radi turisti. Govori se, da se je po vojni naselilo na Koroškem število nemških nacistov, ki so tja pribežali. Do leta 1955 je spadala v britansko zono in Državna pogodba, ki je vrnila Avstriji neodvisnost, jamči Slovincem enake pravice.

Slovinci živijo na južnem delu Koroške, južno in vzhodno od Celovca. Tam so še več kot 1000 let. Po ljudskem številu iz leta 1910 jih je 82.000, danes pa je to število nekje med 10.000 in 110.000, zavislo kdo govori. Ljudsko štetje leta 1910 je bilo zadnje.

Mnogo Slovincem na Koroškem je brez dvoma sprejelo Avstro-nemško kulturo. A mnogi je niso; od teh jih večina živi na vaseh in govore doma slovenski. Vzgoja in šolstvo se je znatno izboljšalo od leta 1955 and šole zasežejo večino. To je odprlo Slovincem dostop do novih možnosti, boljših, kot so jih imeli njihovi starši; istočasno pa so postale zahteve po udobnejšem življenju večje. Mladi Slovinci, ki so obiskovali ljudske šole na vaseh in nato prvostopno gimnazijo za Slovence v Celovcu, so postali jedro slovenskih izobražencev, ki zahtevajo priznanje civilnih pravic. Eden med njimi je Dr. Grile.

Nasproti Slovincem je skupina Heimat Dienst, ki jih časopisje iz Jugoslavije naziva neonacisti. Njej podobna skupina Heimat

Bund, je bila med vojno pod pokroviteljstvom Nazizma. Njen vodja Josef Feldner zatrjuje, da je namen te skupine preprečiti poslovenjenje na Koroškem. Heimat Dienst je pripravil lansko leto največje demonstracije v Celovcu proti dvojezičnim krajevnim napisom na Koroškem. Dvojezični napisi se bili vključeni v dogovor državne pogodbe, a je vzelo dunajski vladi celih 17 let, da se je izvedla. Napisi so bili pravilno postavljeni, a so bili eden za drugim odstranjeni, brez dvoma so jih odstranili nemški nacionalisti. Josef Feldner zanika, da je njegova organizacija bilo v to zapletena, to so delali čisto spontano preprosti ljudje, ki so se upirali zlu v avstrijski ustavi, je rekel Feldner.

Ko so trgali napise, je imela policija povelje, naj se ne vmešava. Pravni svetovalec zunanjega ministrstva na Dunaju je izjavil, da je bilo za to, da ne bi prišlo do spopada med predstavniki reda in ljudstvom. Kanceler Kreisky je poskušal pomiriti duhove in je poslal na Koroško komisijo, ki ji bo brez dvoma vzelo še dolgo časa predno bo napisala svoje poročilo.

Prudarek: Danes ne gre za nobeno spremembo mej. Tudi če bi Jugoslavija to hotela, je še vedno garancija štirih velikih za avstrijsko neokrnjenost.

Dr. Grile ugotavlja, da danes ni v avstrijski policiji praktično nikogar, ki govori slovensko. Nobenega sodnika ni, ki govori slovenski in samo dva ali tri sodišča so, kjer morejo Slovinci govoriti v materinski. Če vprašate za vozovnico v avtobusu, vas bodo poglani iz avtobusa, če govorite slovenski v vojski, vam bodo naložili najgrobe posele, če govorite slovenski v vlaku, vam bodo rekli, da morate govoriti nemški, ker ste v Avstriji. Naši ljudje nimajo nobene večje gospodarske osnove, imajo nekaj prevoznih opredeljenih žag. Imamo nekaj hotelov. Je poleg tega še osnovna krivica: če nek

naš človek odstrani znak skupine Heimat Dienst, bo kaznovan 500 šilingov, med tem, ko se nič ne zgodi onim, ki v naših vaseh odstranjujejo slovenske krajevne napise. Imamo fotografije policajev, ki so gledali in ploskali, ko so drugi trgali slovenske krajevne napise.

Slovenska manjšina ni odgovorila fizično proti odstranjevanju krajevnih napisov. "Mi bi brez nadaljnega lahko dobili 40 ali 50 mož in postavili znova slovenske napise ter jih nato zastražili. A ne bomo. Mi nismo mučencev. Mi menimo, da smo mnogo bolj plemeniti, kot oni. Predsednik Tanzanije je rekel, da so racisti živali, ki nimajo bodočnosti. Sam sem optimist", "in čas dela za nas in za naše otroke". Tako je povedal Friedrich Hudl, ki je gostilničar v Klobasnici, kjer 80% ljudi govori slovenski.

Hudl je pomagal sinu Cirilu pri učenju slovenske slovnice, ko je prav isti večer njegov brat Marko igral vlogo angela pri predstavi slovenskega sv. Miklavža. G. Hudl trdi da koroški Slovinci ne žele, da bi prišli pod Jugoslavijo. Tako da pravi le Heimat Dienst, Slovinci na Koroškem pa hočejo biti priznani kot enaki in enakovredni člani obstoječe družbe.

Podoben se je izrazil Dr. Grile: "Pustili so me da bi se čutil manjvrednega, a se ne počutim več. Zgubil sem vsak občutek manjvrednosti. Mnogi pa se tega občutka še niso otresli. Se še vedno boje, celo da bi vpisali svoje otroke v slovenske šole."

Narodni svet za koroške Slovence se bori, je povedal dr. Grile, za to, da bi postala slovensčina obvesni predmet za vse povsod, kjer Slovinci predstavljajo važen del prebivalstva. To pomeni, da bi se tudi nemško govoreči Avstrijci morali učiti slovensčine, kajti vsi moramo znati oba jezika in poznati vse skupne navade, če hočemo, da bomo v miru skupaj živeli.

veli farni dvorani banket. Na njem je kratko spregovoril tudi kardinal Cody in opravil molitev. Lepo je bilo videti, ko se je kardinal rokoval z zastopniki društev, se z njimi prijazno pogovarjal. Videti je bilo, da se z Slovinci veseli tega jubileja.

M.G.

ZGODOVINA SE PONAVALJA

V mnogih državah so vlade pod pritiskom, da bi dovolile splav na zahtevo. Sčasoma se začenejo glasneje oglašati tudi tisti, ki vidijo v splavu uboj človeka. Mnogo polemik je naravno tudi v časopisih. V ZDA se je debata povečala zlasti po odločitvi ameriškega vrhovnega sodišča, ko je razveljavilo kot Besedili vrhovnega sodišča:

pred 116 leti glede suženjstva

"Čeprav ima srce in možgane in živi v biološkem pogledu človeško življenje, suženj ni pravna oseba. Vrhovno sodišče ZDA je to jasno ugotovilo."

"Črnc postane pravna oseba šele, ko je osvobojen. Ker nima zakonitih pravic, se pred tem ne smemo z njim ukvarjati". "Če misliš, da je suženjstvo naporno, te nihče ne sili, da postaneš lastnik sužnjev. Toda ne vsiljuj drugim svoje morale". "Človek ima pravico delati s svojo lastnino, kar hoče".

1973 glede splava

"Čeprav ima srce in možgane in v biološkem pogledu člo-

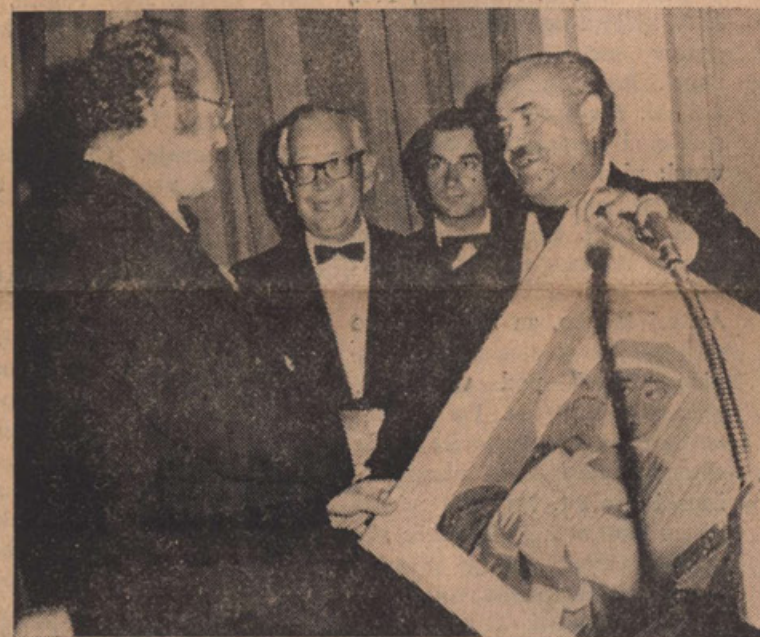
veško življenje, nerojen otrok ni pravna oseba. Vrhovno sodišče ZDA to jasno ugotavlja". "Otrok postane pravna oseba šele, ko je rojen. Ker nima zakonitih pravic, se pred tem ne smemo z njim ukvarjati". "Če misliš, da je splav naporno, te nihče ne sili k splavu. Toda ne vsiljuj drugim svoje morale".

"Zenske ima pravico delati s svojim telesom, kar hoče".

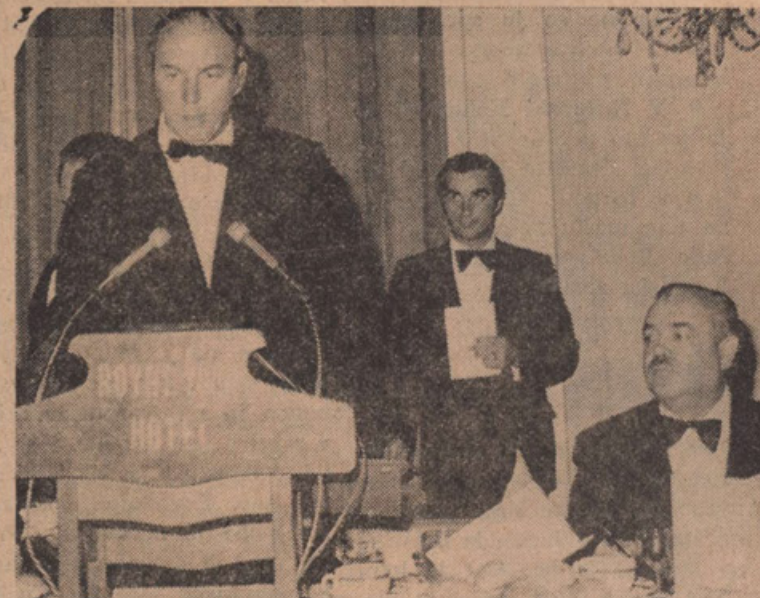
Upati je, da se bo zgodovina ponovila tudi v spremembi stališča vrhovnega sodišča glede splava kot se je glede suženjstva.

Zvezni državni minister g. Dr. S. Haidasz, P.C., M.P. govori na slavnostni večerji 8. sept. 1973 v Royal York Hotelu v Torontu, ki je bila prirejena njemu na čast. Večerjo je organizirala Kanadska etnična tiskovna zveza.

Predsednik K.E.T.Z. g. V. Mauko (urednik našega lista) izroča oljnatu sliko ikone g. ministru za mnogokulturnost Dr. S. Haidaszu, v ozadju stojita blagajnik K.E.T.Z. g. I. Boyko in M.C. g. Peter Cekuta.

G. minister Donald McDonald, pozdravlja udeležence v imenu kanadskega ministrskega predsednika.

G. minister Dr. S. Haidasz v razgovoru z ukrajinskim uniatskim škofom prezb. g. Boreckym in slovaškim predstavnikom Dr. Joseph Kirschbaumom. (Vidi kratko poročilo v torontski koloni.)

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates \$4.00 per year: 30¢ per copy
Advertising 1 column x 1" \$2.80

Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada
646. Euclid Ave., Toronto 4.

Member of C.E.P.F.

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 4 \$, za Argentino 250 pe-
zov, za Brazilijo 60 kruzairov, za Anglijo 20 šilingov, za Avstrijo 35
šilingov, za Avstralijo 2.50 avstr. L., za Italijo in Trst 800 lir, za
Francijo 600 frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati na-
ročnino tudi v upravi „Slovenske poti“.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva
naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in
izdajatelja.

Med Slovinci

Toronto

• 28. sept. je začela z rednim
poukom slovenska šola pri žup-
niji "Marije Pomagaj". Na
Browns Line v New Toronto pri
"Brezmadežni" pa so z njo že
pred tedni začeli. Naj bi se
mladež naučila lepe materine
govorice ter vzljubila vse ono,
kar je bilo sveto že njih oče-
tom in materam. Toda ne le
šola, tudi dom pri tem lahko
mного pomaga.

• Kanadska Etnična Tisko-
vna Zveza je 8. sept. priredila
v Royal York Hotelu v kon-
certni dvorani pod predsed-
stvom našega urednika g. V.
Mauka "Testimonial Dinner"
federalnemu državnemu minist-
ru, odgovornemu za mnogokul-
turnost Dr. S. Haidaszi, P.C.,
M.P., ki je z udeležbo preko 400
gostov nepričakovano dobro
uspel. Program je vodil g. P.
Čekuta. Na programu so med
sodelavci nastopili sledeči Slo-
vinci: pianist g. prof. Jože Osa-
na, s petjem pa še ga. M. Če-
kuta, gđ. N. Čekuta, ob spre-
mljavi g. B. Čekuta, 2 Bethovnovi
skladbi na pamet je zaigral
Andrej Mauko, za konec pa so
nastopile še članice pevske sku-
pine "Biser" pod vodstvom
gđ. Marije Babič. Vsi so želi
odlični aplavz. Nastopile so še
estonske plesalke in ukrajinski
ženski kvartet. Na vseh mizam
pa so okušali belo in rdeče slo-
vensko vino. Bil je prijeten
večer! Med predstavniki raz-
ličnih narodnosti (28 po številu)
so bili tudi Slovenci, predsta-
vniki cerkve zastopniki
Hranilnice J.E. Kreka, Sloven-
skega Gledališča in Slovenske
Narodne Zveze v Kanadi.

• Vreme se je spremenilo,
jesen je pred vrati in slovenska
letovišča postajajo osamljena.

• V Britanski Kolumbiji se
je smrtno ponesrečil g. Turk,
brat g. Fancetta Turka, ki de-
luje v Toronto. Izrekamo mu
na tem mestu naše iskreno so-
žalje. Bodi mu blaga in lahka
kanadska zemlja.

Chicago

• Smrt vzorne slovenskega
rodoljuba. Umrl je nepričako-
vano Slovencem širom Amerike
poznani John Jerich iz Bervina
v starosti 79 let. Kot 16 letni
fant je leta 1911 prišel iz Slo-
venije v Ameriko. Kmalu se
je znašel. Postal je urednik slo-
venskega dnevnika "Edinost"
v Chicagu. Urejeval je tudi
"Amerikanskega Slovenca" vse
dotlej, dokler ni postal glasilo
Kranjsko-Slovenske Katol. Jed-
note. Ustanovil in urejal je me-
sečnik "Novi Svet", izdajal Ba-
ragovo Pratiklo. Sedeloval je
pri Ameriški Domovini v raznih
kolonah. Mož blagega srca, ve-
like razgledanosti in vseskozi
zaveden Slovenec. Je bil svak
pok. p. Kazimirja Zakrajška.
Sedaj je odšel v večnost. Bog
mu bodi dober plačnik!

• Pater dr. Vendelin Spendov
med nami. Prišel je na počitni-
ce iz Ljubljane, kjer pri cerkvi
Marijinega Oznanjenja vodi
pevski zbor. Tukaj je obhajal
tudi srebrno mašo, pa bolj na

tihem. Z njim je isti dan obha-
jal srebrno mašo tudi pater dr.
Rafael Sešek, ki je profesor na
Immaculata Collegiju v Pensi-
vaniji. K srebrni maši čestitke
z željo, da bi dočakala še zlati
jubilej.

• Pater dr. Dominik Mandić,
zaslužni hrvatski frančiskan in
zgodovinar je tudi odšel po pla-
čilo k svojemu Stvarniku v sta-
rosti 83 let. Lani je obhajal bi-
serno mašo na Drexel Blv. v
Chicagu. Napisal in izdal je
lepo tevilu knjig o hrvatskem
problemu.

• Častna konzistorialna svet-
nika mariborske škofije sta po-
stala ob priliki blagoslovitve
Slovenika v Rimu duhovnika la-
vantinske škofije g. Karel
Pečovnik, župnik v St. Clous,
Minn. in g. Jože Vogrin, žup-
nik v Parkers Prairie, Minn.
Imenovanje je objavil mari-
borski škof dr. Maksimilijan
Derževnik v Rimu.

• Imenovanje. Ob 200 letnici
obstoja Združenih držav bodo
velike slovensosti, tudi v Chi-
cagu. Zupan Daley je imenoval
v ta odbor predsednika Heart
of Chicago našega zaslužnega
rojaka dr. Ludvik Leskovarja.

• V farno šolo sv. Stefana, ki
je lani obhajala 50 letnico ob-
stoja je letos vpisanih 210 ot-
rok. V prvi razred je bilo vpi-
sanih samo 17 otrok in sicer
14 fantov in samo 3 deklice.
Slovska slovenska sobotna
šola je tudi pričela s poukom.

FAIRFIELD, CONN.

• V soboto 4. avgusta je
umrl 77. stari Anton Lagoja,
rojen v Guštanju na Koroškem.
V Ameriko je prišel 1. 1951 Dr.
Farkaš, takratni župnik fare
sv. Križa je našel zanj delo.
Bil je veliki narodnjak, zvest
sin slovenske matere. Bil je
cerkveni ključar takratne slo-
venske fare Sv. Križa. Bil je
tudi dopisnik "Ameriške Do-
movine". Ko so po smrti žup-
nika dr. Farkaša nastale v tej
slovenski fari tako žalostne
razmere, da je bila slovensčina
potisnjena v kot, ga je to silno
bolelo in na posledicah, ki so
v zvezi s tem nastale, tudi zbo-
lel. Pokopan je bil iz cerkve
sv. Ane. Pogrebno slovensko
sv. mašo je opravil dr. Franc
Blatnik ob somaševanju župni-
ka slovenske fare Sv. Cirila v
New Yorku Fr. Richarda Ro-
gana. Pri maši je bil navzoč
tudi župnik Hribšek. Bog mu
daj večni mir in da bi v več-
nosti dočakal dan slovenske
pomladi v novi fari v Fair-
fieldu!

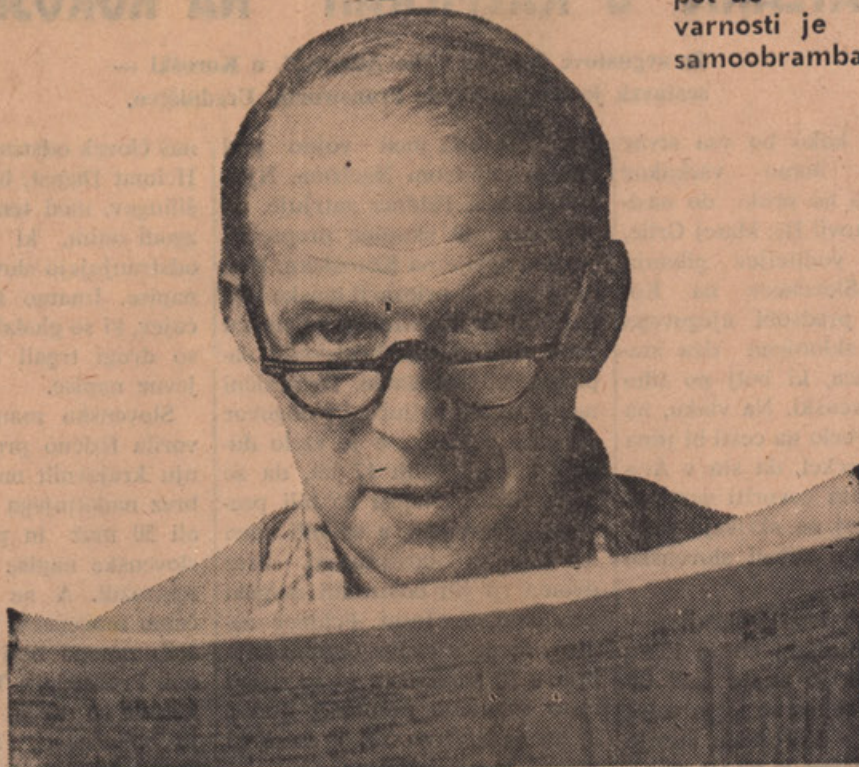
• Consortium musicum v
Ljubljani je izdal deveto ploščo
iz zbirke Musica sacra slove-
nica. Na plošči so stare Lavre-
tanske litanije ter Foersterjeve
litanije Srca Jezusovega z od-
pevi. Plošča je bila snemana v
trnovski cerkvi, pri orglah je
Angelina Tomanič. Plošča stane
55 din in jo je mogoče naro-
čiti pri Consortium musicum,
61111 Ljubljana, pp. 46, pri Zad-
rugli katoliških duhovnikov, pa
tudi pri upravi Družine, 61001
Ljubljana, pp. 95.

VAŠE OČI - VAŠA PRVA ČRTA SAMOOBRAMBE.

Vaše najboljše varovalno orod-
je že imate — to so vaše oči.
Spoznavanje tega kaj se
okrog vas godi vam že pomaga
pri zaščiti proti delovnim
nezgodam. Zato je pametno,
da pazite na nje, z zaščitnimi

očali, če to zahteva
delo. Prav tako je redni
pregled videnja brez prego-
varjanja. Pazite na vaše oči
in one vas bodo varno vodile
skozi delovni dan.

Resnična
pot do
varnosti je
samoobramba

Your Workmen's Compensation Board
and The Safety Associations, Ontario

IZ PAVLIHE ...

SREČNI ČLOVEK

Pred našimi vrati se pojavi
komisija za ugotavljanje izvora
premoženja. Može strogo pre-
gledajo vašo najemniško sobi-
co 3x2, potem pa se opravičijo,
da so bili napačno obveščeni.
Ničesar vam niso vzeli in ničesar
dali, torej ste srečen človek!

Slučajno se po dolgem času
znajdete pred prodajalno mesa
oziroma — kot smo v dobrih
starih časih rekli — pred mes-
nico. Sežete v žep in ugotovite,
da ste pozabili denar. Sreča je
na vaši strani, kajti če žep ne
bi bil prazen, bi se samo jezili.
saj je tudi tudi mesnica prazna.

Ves popoldan ste prebili v
čakalnici zdravstvenega doma,
pa niste prišli na vrsto. Imeli
ste srečo, da ste dopolne dela-
li, sicer bi čakali ves dan.

Izvoljeni ste bili v tri raz-
lične komisije, ki so nastale v
vaši samoupravni organizaciji.
Sodelavci so vam zaupali obilno
gradivo, ki ga mora proučiti
aktiven član komisije. Res ima-
te srečo, kajti ne boste se doma
dolgočasi, ko bodo sodelavci
odhajali v svoje vikende.

Vsakega prvega v mesecu do-
biti tisočak. Ne zmanjka vam
niti za kruh niti za vodno. Ro-
jeni ste pod srečno zvezdo, kajti
mnogim pri sedmih tisočakah
zmanjka denarja že sredi me-
seca.

Ko gledate okrog sebe in vi-
dite, da se nekateri šopirijo v
vilah in vozijo v limerzinah na
vikende, se počutite neprijetno,
zaposlavljeni, ne pomislite pa,
da ti ljudje sploh ne morejo
imeti višjega standarda, kot ga
že imajo. Vi ste srečen človek,
kajti ko se bo standard začel
počasi drigati, bo rasel samo
vam.

• Nekateri zamenjujejo pog-
lobljeno samoupravo s poglob-
ljenimi nasprotji.
• Laže je govoriti kakor delati;
to pa ni vzrok, zakaj nekateri
ne bi še naprej delali.
• Prožna hrbtenica in labilen
značaj sta marsikje isto kot do-
ber položaj.
• Človek je že toliko napredo-
val, da mu še lastne besede nič
ne povedo.
• Toliko duhov strah, duha pa
je tako malo.
• Vode odteka, morje bogati,
ribe pa molče.
• Da se nekateri med nami ne

borijo za socializem, je krivo
to, ker ga že imajo.

• Medicina napreduje z veliki-
mi koraki. Bolezni zdravimo že
z administrativnimi ukrepi.

• Dokler se je učil na napakah,
je bil doma, potem pa se je
odvzval klicu tujine.

• Na žalost postane večina
prehlajena, ko začno stvari
smrdeti.

• Za 30-letnico republike Jugo-
slavije nam obetajo spet nove
ekine. Meni bi bilo bolj všeč
polne mesnice.

• Kdor visoko ciffja, ga že nizko
prestrele.

• Mnogi ljudje ne jemljejo za-
kona resno ne doma in ne v
službi.

• Sreča je opoteča. Zato jo pre-
hitro povozimo.

• Glava glavi možgane umije.
• V privatnih plavalnih bazenih
nihče več ne ribari v kalnem.

• Na napakah se učimo vsi, de-
lajo pa jih samo nekateri.

• Kdo bo končno izumil pilulo,
ki bo preprečevala rojevanje
vedno novih problemov?

• Živinsko so ravnali z njim.
Zato ima zdaj visoko ceno.

• Pustimo govoreče spomenike!
Prisluhnimo molčecim podstav-
kom.

• Dokler ima tudi tvoj čevljev
jezik zavezan, ne boš hodil bos.

• Nekateri marksistično izo-
braženi tovariši so v svojih oce-
nah popolni idealisti.

• Človeka držiš za besedo —
bika za roge. Ubogi bik, kako
naj prelomi rogove.

• Dejal je direktor: v mojem
kolektivu upravlja moj kolek-
tiv.

• Naši kmetje so dajali naju-
godnejše kredite. Nekaterim
smo dolžni še po tridesetih le-
tih.

• Odkar objavljajo višino osebn-
nih dohodkov, ni več skrivnosti
koliko nekateri dobijo, temveč
zakaj dobijo.

• Pošten biti je zelo težko, pravi-
vijo nekateri naši ljudje — in
sploh ne poskušajo.

• Nobeno podjetje se ne bi več
majalo, če bi kimavcev pri-
manjkovalo.

• Nekateri imajo rajši kamen
spotike kot spomenik.

• Kdor pod kapjo za dež prosi,
se bo kmalu utapljal.

• Pravi poštenjak pokoplje svo-
je ideale z vsimi častmi.

• Včasih so z mesom služili
mesarji, danes pa novinarji.

• Nekateri so se tako poglabili
v bistvo stvari, da zdaj ne mo-
rejo več ven.

• Trije konji potegnejo več kot
en sam — trije osli pa ne
mislijo pametneje kot en sam.

• Ali socialno zavarovanje pla-
čuje zdravljenje tudi bolešno
ambicioznim?

• Izkušnje so zato, da se izogi-
bam ostalih napak in delamo
nove.

• Čudno je to, da živiš bolje od
obljub, ki jih daješ, kot od ob-
ljub, ki jih dobivaš.

• Marsikak naš strokovnjak je
kot počivajoč vulkan: vsak hip
vendarle lahko začne delovati.

• Zaradi rasti podjetja so mno-
gi vodilni postali premajhni.

• Napake delajo neki tovariši,
plačujejo jih pa zelo določeni
tovariši.

• Človek ne živi zato, da bi go-
voril ampak govori, da bi živel.

• Bil je mož iz besed.

• Tudi slepi govorniki mikro-
fon najdejo.

• Mnogo rok dosti stori, mnogo
ust še več besed izgovori.

• Raje mi sežite v besedo kot
v žep!

• Velike besede izgovarjajo lah-
ko tudi mala usta.

• Kdor besede seje, ne umre od
žeje in na koncu zanje še poh-
vale zanje.

KADMUS

• Rojen sem v znamenju bika,
vendar me molzejo kot kravo.

• Zaprite okno, ne morem več
dihati!

• Demagog je pomotoma izre-
kel resnico; sledilo je opravi-
čilo.

• Če bi vsi tako nedvoumno
govorili kot delajo — bi bilo
mnogo manj nesporazumov!

• Kraljestvo dam za človeka,
ki je prepričan, da ni najpa-
metnejši!

• Če na veliko goroviš o veli-
kih nalogah in velikih uspehih
— še vedno nisi tudi sam velik!

• Če bi hudič res bil — potem
bi ga zagotovo našli v kakšni
komisiji.

• Od besed do dejanj je treba
narediti samo korak — pa kaj,
ko nas ravno takrat popade
ohromelost!

• Če kdo molči, mu težko ver-
jameš na besedo — še težje pa,
če preveč govori!

• Kaj mi pomaga takšna bo-
dočnost, ki se neha takoj, ko
odprem oči?

• Našim književnikom očitajo

PODJETJE

EUROPEAN NATURAL PRODUCTS

51 Devondale Ave. Willowdale, Ont. — Telef. 221-6166

(blizu Bathurst & Finch)

vam prinaša iz Evrope naravna in važna HRANILNA DOPOLNILA
in ZDRAVILA: CVETLIČNI PRAH, MATIČNO MLEČKO (ROYAL
JELLY), NARAVNA ZDRAVILA za razne bolezni, kot so revmati-
zem, isias, rinitis, sinusitis, hay-fever, ledvične, jetrne in žolčne
želodčne bolezni itd. — Raslinske čaje — Tonika — Ex-
ter — ginseng, omela, glaga itd. SEDISPORAL za pomirjenje
živcev iz baldrijana kava-kava, vit. B itd. MALTOFERROCHIN
(železno vino) — in mnogo drugega. GOVORIMO SLOVENSKI.
Pišite nam za cenik in prospekte.

Are you planning to visit Europe?
Do not forget to put up at
the Slovenian Hotel

HOTEL "BLED"

in Rome - Italy

Via S. Croce in Gerasusalemme, 40
00185 ROMA (Italy) — Tel. (06) 771702

Our Hotel "Bled" a sunny villa situated near the center, is
a 2nd class hotel, and has been recently entirely renewed.
All the rooms are equipped with private bath, w.c., heating,
air-conditioning, telephone and radio-set. In our new restau-
rant, made in a typical Slovene-alpine style, there is room
for over a hundred persons; in that pleasant and cosy at-
mosphere, the guests can choose, to their taste, between
Italian cuisine and international cuisine. There is also a
garden and a private parking-place at our hotel guests
disposal.

1973 RATES	U.S.A. \$
Single room with private bath and breakfast	12.10 pp.
Single room with private bath and half board	17.90 "
Single room with private bath and full board	23.25 "
Double room with private bath and half board	10.40 "
Double room with private bath and full board	16.20 "
Double room with private bath and full board	21.55 "
Additional charge for air-conditioning: single room	1.90
Additional charge for air-conditioning: double room	2.90
RESTAURANT — Breakfast	1.35 pp.
RESTAURANT — Lunch or Dinner	5.85 "
GROUP RATES — Overnight & Breakfast	8.65 "
GROUP RATES — Half board	11.45 "
GROUP RATES — Full board	15.00 "

Cut Out and Keep It! Owner: Vinko A. Levstik

NAŠA DOMOVINA SLOVENIJA

pomanjkanje domišljije; kaj
pa je potem njihovo prepričan-
je o lastni genialnosti?

• Ce se skriva v vsaki šali pol
resnice — ali se v dveh šalah
skriva vsa resnica ali še vedno
le dve polovici?

• Kdo bi se kaj dal na prija-
telstvo, če bi službe dobili ved-
no res samo najboljši?

• Planinstvo pri nas očitno zelo
napreduje: ljudje najraje zle-
zejo komu za vrat.

• Naloga za matematike: neka-
tere pojave bi morali razčle-
niti na praktične!

• Ubogi revež, ponesrečil se je
v mercedesu na zasebni poti do
svoje vile!

• Neobuti ne morejo iti v ko-
rak s časom.

• Kupil si je vilo. Zdaj išče
alibi.

• Nova formulacija za napake:
"Namen je bil dober, le način je
bil slab".

• Misliti in delati ni isto, po-
sebeno če šele misliš, ali bi sploh
začel delati.

• Po cenah sadja in zelenjave je
Ljubljana postala kar veleme-
sto.

• Kadar je ogrožen lastni žep,
se nihče ne uči na napakah.

• Umazanci so ustrezljivi ljudje,
ker so vedno pripravljivi po-
magati pri umivanju drugih.

• Ob cenah za česnje in krompir
smo popolnoma pozabili na po-
manjkanje mesa.

• Marsikje je večja posest spod-
kopala višjo posest.

• Cetudi osel gara kot konj —
ostane osel.

• Do nebes so ga povzdignili,
potem pa spustili.

• Za malo denarja malo prija-
teljev.

• Rajši imam trn v peti kot v
glavi.

• Zupnija Gorje pri Bledu
slavi letos 800 letnico, odkar je
bila omenjena prva cerkev v
Gorjah. Obletnico obhajajo s
farnim misijonom.

• Ob spominski plošči Slo-
venika v Rimu so vzdani kamni
iz sledečih cerkva: Brezje,
Ljubljanska, mariborska, kopr-
ska goriska in salzburska stol-
nica, Ptujška gora, Svete Gore
pri Gorici, Stara gora pri Če-
dadu, Višarje, Gospa Sveta,
Strunjan, opatiška cerkev v
Celju, Slomškov grob v Mari-
boru, sv. Ciril v New Yorku,
sv. Križ v Bridgeportu, čudodel-
na svetinja Brezmadežne v New
Toroutu. Pričakujejo, da bodo
dobili še kamne iz slovenskih
cerkva iz Argentine in Avstra-
lije, da bodo tako simbolično
zastopani v Sloveniku Slovenci,
kjer koli žive raztreseni po sve-
tu.

• Tako dolgo se je učil na
napakah, dokler ni postal popoln
lump.

• Tale sončni mrk je bil takšen
kot naše preganjanje nepravi-
čno bogatih: bil je le delen
in je trajal kratič čas.

• Čeprav tiči visoko letajo, ne
padejo vedno nizko.

• Sale na račun policajev so to-
liko časa smešne, dokler se ne
uresničijo.

• Če bi živali morale kupovati
tako drage čevlje kot ljudje,
bi tudi hodile po dveh.

• Domovino je častil kot sveto
kravo, a molzel jo je kakor
pravo.

• Ali je hudiču zmanjkalo moči,
da bi sproti jemal?

• Pri frizerju toliko veljaš, kol-
kor las imaš.

• Med norci se da edino upra-
vičeno ponoreti.

• Zob za zob, pa bomo imeli
brezobno človeštvo.

• Med norci je bedaček kralj.

Za notarske
in odvetniške posle
se vam priporoča

The Simpson Towers, 401 Bay St. Suite 2000 - EM. 4-4004

CARL VIPAVEC

SLOVENSKI ODVETNIK
IN NOT

"K ZVEZI REPUBLIK JUGOSLAVIJE"

CIRIL ZEBOT

(THE NEW YORK TIMES je 24. avgusta objavil naslednji komentar dr. Cirila Zebota k članku C.L. Sulzbergerja, ki je TIMES-ov glavni zunanje-politični sodelavec. Gornji naslov je dr. Zebotovu komentarju dalo uredništvo TIMES-a.)

"V svoji koloni dne 1. avgusta je C.L. Sulzberger razpravljal o najbolj delikatnem vprašanju današnje Evrope: Bo Brežneva doktrina uveljavljena v Jugoslaviji, ko bo starajoči se predsednik Tito, ki gre v dvainosemdeseto leto, odšel? Sulzberger je to razpravljanje zaključil z nejasno a pesimistično pripombo, češ, če bi Brežnev poskusil uveljaviti svojo 'doktrino' z mero prefinjenosti, ni verjetno, da bi ostali svet temu zoprstavljal kaj več kot besedne ugovore."

"Kot življenjski preučevalec razvoja Jugoslavije želim predložiti možnost, ki daje več upanja in je bolj stvarna."

"Ze od Jaltskih dogovorov v drugi svetovni vojni naprej Jugoslavija ni bila smatrana kot sestavni del od Sovjetov nadzirane Vzhodne Evrope. Ko je kmalu po zaključku vojne Jugoslavija začela močnejše uveljavljati svojo državno neodvisnost, si je Stalin ni podvrgel,

temveč je leta 1949 njeno komunistično partijo izobčil iz Kominforma (v katerem sta poleg partij iz dežel zasedene Vzhodne Evrope in Jugoslavije bili zastopani tudi komunistični partiji Francije in Italije). Stalinovi nasledniki so se kmalu prilagodili; uredili so sovjetsko-jugoslovanske državne odnose ter vzeli na znanje svojevrstni socialistični sistem in mednarodno neuvrčenost Titovega režima."

"Ni veljavnega razloga, ki bi podpiral pričakovanje, da bo prišlo do zaobrnitve teh odnosov v bolj ugodnih pogojih ameriko-sovjetske odprtosti in postopnega urejanja ameriko-kitsajskih odnosov. Ne more biti nobenega dvoma, da je neodvisnost Jugoslavije bila ponovno potrjena, izrecno ali vključno, v nedavnih razgovorih med g. Niksonom in g. Brežnevom." Sulzbergerjevo namigovanje na bolj 'prefinjeno' primeno Brežneve 'doktrine' na

jutrišnje Jugoslavijo brez Tita lahko pomeni posredno sovjetško podžiganje političnih napetosti med narodi in republikami v Jugoslaviji in izredno privlačne oblike in obseg sovjetske gospodarske pomoči. Slabe učinke takih poskusov pa ni težko nevtralizirati."

"Tito ima še vedno na voljo, da vskladi odnose med republikami v Jugoslaviji. V ta namen je potrebno dosledno uveljavljanje ustavnih dopolnil iz julija 1971, ki so medtem bila nominalno vključena v osnutek nove zvezne ustave. Na tej trdni osnovi bi bila najbolj gotova pot k zanesljivi povezanosti republik v tem ključnem razdobju prehoda, ko bi v novo skupinsko predsedstvo Zveze bili vključeni taki zaupanja uživajoči republikanski prvaki kot so Marko Nikežić ali Koca Popović v Srbiji, Savka Dabčević in Hrvaskem in Stane Kavčič v Sloveniji."

"Tako politično upravljena zveza jugoslovanskih republik bi predstavljala privlačno tveganje in obojestransko ugodno možnost za znatna neposredna vlaganja in dolgoročno posojila

od strani dežel evropskega skupnega trga, Japonske in Združenih držav. Tudi to ne bi bila neka utopična novotarija, temveč le nadaljevanje na širši osnovi že večletnih izkušenj gospodarskega sodelovanja."

"Samo zaradi neverjetno neumne opustitve bi mogla 'Brežneva doktrina' — z vsemi pojmovno možnimi oblikami in

stopnjami 'prefinjenosti' — uspeti, da podvrže za neodvisnost odločene narode in republike Jugoslavije."

"Pisec je profesor gospodarske vede na Georgetown univerzi in avtor knjige 'The Economics of Competitive Coexistence' (Gospodarski vidiki tekočnega sožitja)."

TITOVA IZBIRA

Dr. Zebot nam je k gornjemu komentarju poslal naslednje dopolnilo:

Nasilna odstranitev hrvaškega partijskega in vladnega vodstva decembra 1971 je bila začetek nevarnih sprememb v Jugoslaviji. Hrvški čistki so kmalu sledile podobne čistke v drugih republikah, predvsem v Srbiji in Sloveniji. Z likvidacijo samostojnih republikskih vodstev je bilo težišče politične moči preneseno na osrednjski Izvršni biro jugopartije v Beogradu pod neizkušenim vodstvom njegovega tajnika Staneta Dolanca oz. na Tita samega in njegove najožje svetovalece. Osnutki novih ustavnih besedil so sicer v glavnem prevzeli spremembe kot so bile izražene v dvainvajsetih ustavnih dopolnilih iz julija 1971, toda od hrvaške čiste naprej so poudarek prenesli od zgodovinsko pomembne konfederativne decentralizacije na utopično-ideološke 'delavske amandmane'. Gre za poskus ponovnega oživilja 'demokracije centralizma' v jugopartiji. V tem je videti glavni pomen političnih čistk.

Dokler so bili na čelu republikskih vodstev ljudje kot Savka

Dabčević Nikežić in Kavčič, bi razen Tita samega nihče ne mogel republikam partijam diktirati iz jugopartijske centrale. Partija bi bila podobno konfederirana kot naj bi po ustavnih spremembah Zveza bila konfederacija republik. Nekdo pa je Tita prepričal, da bi po njegovi smrti taka partija ne mogla vzdržati pritiska za nadaljnjo politično liberalizacijo. Ti svetovalci (ali Tito sam) pa so pozabili na ključno okolnost. Sedanja ponovna centralizacija partije prek Izvršnega biroja sloni skoraj izključno na Titovi osebnosti avtoritete. Zato v tej formuli ni rešitve za politovsko dobro. Namen sprememb pa je bil zagotoviti kontinuiteto po Titovem odhodu.

Zgodovinski učinek petindvajsetletnega pritiska in razvoja k narraščajočemu sproščanju življenja nepovratno sili k dogovornemu urejanju skupnih zadev med enakopravnimi republikami. Tako sodelovanje pa zahteva potrpežljivo oblikovanje primernih postopkov. Zato bi morali sedanje prehodno razdobje porabiti predvsem za pripravljanje enakop-

ravnega sodelovanja. Če Tito tega ne bo kmalu uvidel, se mu utegne zgoditi, da bo odšel v zgodovino z dvomljivimi dosežki. Če ne bo zaključna leta svojega življenja uporabljal za konstruktivno oporo iz kristalizirane metod konfederativnega sodelovanja, se bo sedaj prisilno centralizirana partijska struktura po njegovem odhodu razletela, njegovo ime pa bo v zgodovini povezano s stalinističnim nasiljem njegovega začetka in z državničkim neuspehom njegovega konca. Zato je v Titovem osebnem interesu nič manj kot v korist bodočnosti narodov in republik Jugoslavije, da čimprej pokliče odprine republiške prvake v skupno konfederativno predsedstvo Jugoslavije.

Ob blagoslovitvi Slovenika

je imenoval mariborski škof Držecnik za častna konzistorialna svetovalca duhovnika Karla Pečovnika in Jožeta Vogrina, ki delujeta sedaj kot duhovnika škofije St. Cloud v Minnesoti, ker sta veliko pripomogla k uresničitvi Slovenika v Rimu.

SLOVENSKA MLADINA MED

KRITUSOM IN MARKSOM

(Poročilo na Kongresu "Cerkve v stiski" v Koenigsteinu.)

...Ze sam naslov dala slutiti, da v prispevku teče beseda o silno zamotanem vprašanju. Pojmov kot so mladina, Kristus, Marks ni mogoče enomno razumeti. Podoba sodobne mladine ja v svoji slikovitosti izredno živahna in pestrna. Lahko bi našli celo vrsto činiteljev, psiholoških, zgodovinskih in družbenih, ki pogujejo zelo raznovrstne odnose mladine do komunistične partije in Cerkve, do vere in nevere, do marksizma in krščanstva. Nemožno je podati natančnejšo sliko o svetovnonazorski pridanosti slovenske mladine že zaradi tega, ker ne premoremo, kar priznajo tudi marksisti (Marjan Tavcar, Štefica Bahtjarevič in drugi), še nobene obširne, znanstveno empirične dokumentacije o teh vprašanih. Sociološko-religijska raziskovanja so šele na začetku, a še ta se skoraj vsa vršijo pod vodstvom centra za proučevanje religije in Cerkve na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo pri univerzi v Ljubljani. Cerkve na tem področju ni storila ničesar ali vsaj bore malo. Zadovoljiti se bomo morali le z izjemno in nepopolno skico.

Kakor drugod po svetu, je tudi za našo mladino po vojni značilno da vedno bolj beži iz vasi v mesta. Težnja za kvalitetno šolsko izobrazbo je v očitnem porastu. Mladi postajajo samostojnejši in bolj kritični. Za večino stvari se hočejo sami osebno preizkusiti. Vezi z domom se rahlajo, družinska vzgoja nima več tistega dosega in učinkovanja kot nekdaj. Zato ne vpliv šole in drugih ružbenih ustanov, ne nazadnje tudi Cerkve, vedno močnejši. Ze na samem začetku vstopa v javnost, ko se niso zrel za trezno presojo, so mladi soočeni z usodno dilemo: ali Kristus ali Marx? Iz orisa partije in Cerkve bo to položaj, v katerem se slovenska mladina stalno nahaja, še bolj razviden.

Maloštevilna, a spretno organizirana komunistična partija je iz druge svetovne vojne izšla kot vojaška in politična zmagovalka. Kako ji je to uspelo, nas tu ne zanima. Z nacionaliziranjem

proizvajalnih sredstev in z drugimi ukrepi si je kmalu podredila še gospodarstvo. Politično opozicijo je strlila. Cerkve je kolikor toliko prisilila k molku (Stepinac) in jo potisnila v obrambo najosnovnejših pravic in svobod. Obnova porušene dežele, izgradnja nove družbe je potekala v znamenju absolutnega monopolizma pri partiji.

Na vseh področjih ljudskega ustvarjanja se je poskušal marksizem uveljaviti kot vodilna, najnaprednejša družbeno filozofska ideja. Bilo je to obdobje mladinskih delovnih brigad, ustanovljanih so se različni krožki, odprali dijaški domovi, prirejali pompozne športne in politične manifestacije, kar je vse imelo namen poudariti neomejeno moč partije in njene ideologije. Prve usodne razpoke so se na področju novega režima pokazale ob sporu z informbirojem (Kominform).

Dve stalinistični eliti, ruska in jugoslovanska, sta pomerili svojo moč. Jugoslovanska partija je skušala dokazati neupravičenost ruske na ta način, da se je sama še bolj stalinizirala. Boli proti vsem nemarksističnim mislečim je v teh letih dosegel svoj vrhunec. Navzven je partija preskušala dobro prestala, zato so pa nje slabosti nazvnoter bile vedno očitnejše. Doba asketskega, puritanskega komunizma se je nagibala h koncu. Navdušenje množic je plahnelo, poklicni revolucionarji so postajali utrjeni. Clanstvo pri partiji se je pretvarjalo v novi prilidegirani razred.

Dijalski poskus demokratizacije in oživilja politične delavnosti je propadel. Duh časa, ki so ga predvsem začeli izpovedovati mladi književniki, se je pokazal v umiku v samoto, v ponovno odkrivanje subjektivnosti. Socialistični realizem je komaj še živel, dialektični materializem je izgubil svojo pravovernost. Režim je iskal rešitev v reformah, v razvijanju takomimovanega samoupravljanja. Toda kritika mladih je postajala vse glasnejša, vse močnejša in je

zajemala vedno širše sloje državljanov. Partija je bila prisiljena sprostiti družbeno ozračje, ker preostrih in prepogostih sporov si ni mogla dovoliti. Idejni tokovi iz Zahoda so začeli zajemati deželo.

V Sloveniji se je zato partija odločno postavila po robu mladim okrog revije "Beseda". Revije "57", in še posebno pri "Perspektivah" in "Sodobnosti". V Ljubljani je vladalo vzdušje Rožančeve "Tople grede" in Salamonove "Dume 1964". Končno je partija popustila, nastopila je idejna odjuga, začel se je proces liberalizacije, je ki tudi Cerkvi dodeljeval večjo svobodo. Na obzorju je bil protokol z Vatikanom in končno so bili z njim vzpostavljeni diplomatski Mladina, ki se je začela izražati preko nove levice (Jaša Zlobec, odnosi.

Ivan Svetina), je z nezaupanjem spremljala zbliževanje dveh svetovnonazorsko organiziranih hierarhij. Ostala je kritična v obeh smereh. Partija je praktično na vseh področjih javnega življenja v veliki meri izgubila na moči, na učinkovitosti in idejnem odzivu. Konservativni del partije je dojel resnost položaja in se je po znani 21. seji predsedstva v Karadjordjevu na vse kriplje trudil vrniti jo na pozicije, ki jih je izgubila.

Za umevanje našega vprašanja je potrebno posebej omeniti vlogo, ki jo je partija skoraj ves čas, bol ali manj izrazito pričela. "Vse predmete moramo poučevati na marksistični podlagi in skozi vsa leta vzgojnega procesa vzajemno sodelovati pri izražanju znanstvenega materialističnega svetovnega nazora... le tako posredovana filozofija bo dosegla učni smoter, ki napne bi bil v tem, da filozofija nauči dijakla misliti, temveč v tem, da ga nauči marksistično misliti... temeljni problemi dialektičnega materializma bi nujno morali biti jedro pouka filozofije..." (Renata Mejak, Pouk filozofije na srednjih šolah, Tip I, 1964, št. 9, str. 1268-1272). Zadnje čase smo spet pričeli vse bolj pogostim zahtevam take vrste. "Nobena

stranka ni dovolila šoli, da bi bila nevtralna ali izven političnega vpliva. Zakaj naj bi potem to zahtevali od ZK? Mi zahtevamo, da je naša šola takšna in takšna."

Ze iz povedanega je mogoče razbrati, kakšen je zgodovinski položaj Cerkve v Sloveniji. Dodati je treba, da je iz zadnje vojne slovenska Cerkve izšla politično, gospodarsko, družbeno in organizacijsko izredno oslajljena. Njena moralna integriteta, načeta že v vojni vihr, je bila pod nenehnimi udarci kritike in sovražne propagande. Kljub preganjanju, kljub zapostavljenju, šikaniranju in siromastju pa je Cerkvi uspelo osredotočiti na tri najvažnejša področja svojega delovanja: na stik z ljudmi, na verouk in na obnavljanje duhovniških poklicev. Čeprav ne brez napak in protislovij je čas preizkušnje razmeroma dobro prestala.

Verjetno lahko trdimo, da je danes njen duhovni vpliv in ugled močnejši kot pred vojno. S tem, ko je vztrajno in uspešno pomlajevala svoje duhovniške vrste, je vzporedno posodabljala svoj pristop do ljudi, se posebej do mladine. Kateheza in liturgija sta postali verjetno glavni opravili slovenskega duhovnika. Koncil je samo še pospešil že začeto pot. Partija in šola sta se nepričakovano znašli pred dejstvom, da katehetje "raziskujejo psihične tendence današnje mladine in jo obravnavajo na način, ki zahteva mnogo pedagogike, psihologije in sociologije", da se nekatera vzgojna prizadevanja v Cerkvi ne razlikujejo dosti od prizadevanj in hotenj drugih družbenih sil", da so katehetje "staro katehetsko metodo, to je da se učence nauči na pamet vprašanja in odgovor, popolnoma zavrgli" (Pr. mesta v knjigi Šola in religija, st. 113, 119, 121).

Vprašamo se lahko, kakšen je izid stalnega boja med Cerkvijo in partijo, med kateheti in šolo? Ni mogoče dati jasnih in točnih odgovorov. Naslanjajoč se na rezultate ankete "Šola in religija" iz l. 1969, moramo samo približno in previdno nakazati nekaj orientacijskih kazalcev o religioznosti

in ateističnosti enega dela slovenske mladine.

Iz omenjene ankete izhaja, da je okrog 35% slovenskih srednješolcev religioznih, a okrog 7% je ostalo brez odgovora. Med osnovnošolci je 64,6% vernih, 21% jih ne veruje, 10,8% jih ta vprašanja ne zanimajo, a 2,7% jih ni odgovorilo. Zanimivo je, kako dijakji utemeljujejo svojo vero ali nevero. Nekaj odgovorov: brez vere bi se čutil izgubljen in osamljen. Bilo bi mi tesno. Vera me uči pravilnega in poštenega življenja. V veri najdem odgovor na vprašanja, čemu živim. Vera mi pomaga v premagovanju življenjskih težav. In drugi: Nikoli nisem čutil potrebe po religiji. Nisem religiozen, ker mi na vsa vprašanja, ki me zanimajo, odgovarja znanost. Nisem religiozen, ker človek za uresničenje svojih ciljev ne potrebuje božje pomoči. To so bila vprašanja in anketi in za odgovore so se odločili dijaki in učenci.

Značilno je gledanje srednješolske in osnovnošolske mladine na pouk o religiji v šoli. Dijaki 46% in učenci 38,8% sodijo, da šola premalo časa posveča pouku religije. Le 1,9% dijakov in samo 1,3% učencev misli, da preveč, a 28% dijakov in 46,7% učencev meni, da ga je dovolj. Srednješolci predvsem želijo več slišati o religiji.

Pri ocenjevanju kvalitete pouka o religiji je anketa ugotovila, da je večina osnovnošolcev s tem poukom zadovoljnih, (40,6%), dočim je pri dijakih le 20,1% zadovoljnih. Kar 19,6% meni, da je "pouk preveč pristanski, neobjektiven, nasproten veri", a od učencev je 17,7% tega mišljenja. Večina anketirancev iz obeh skupin misli (39% dijakov in 35,5% učencev), da se pri pouku "preveč govori o religiji (veri) v preteklosti, premalo pa o religiji in posebej krščanstvu danes."

Nekaj odgovorov: Želim, da bi pri pouku učitelj vsaj malo govoril o Cerkvi. Čeprav nisem verna, bi rada kaj več izvedela o današnji veri, hodim v cerkev, pa sem v dvomih. Predlagam, da v šoli povedo učitelji svoja mnenja, pa ne tako, da zafrkavajo tiste,

ki hodijo v cerkev. Učitelji ne bi smeli vsiljevati pogovora o veri, učenec bi moral sam odločiti o resnici vere. Učitelji nam večkrat nagajajo, da ne moremo k verouku. Želim, da se učitelji ne bi norčevali iz vere in ne z zaničevanjem gledali na tiste, ki hodijo v cerkev. Večina učencev ne mara vsiljenja svetovnega nazora in se zavzema za humane, enakopravne medsebojne človeške odnose.

Za sedaj še nimamo podobnih raziskovalnih anket za druge plasti slovenske mladine. O uni verzitetni mladini ne vemo skode, tradicije in zaradi okolja, imamo v mestu opraviti v pretežni meri z ateisti iz istih razlogov. To so ateisti, ki se pogosto sicer bojijo odkrito deklarativno pretrgati z vero. Rojstvo, poroka, smrt, Velika noč in Božič so trenutki, ko mnogi med takimi verskimi "renegati" napolnijo cerkve, čeprav jih ne moremo jemati za verojčke. To so ateisti pri katerih imajo plodna tla najrazličnejša sodobna in podedovana praznovanja ki pa sama po sebi niso vera kot sistem, dokazujejo pa precejšnjo dovzetost teh "ateistov" za mistično doje-manje sveta" (Marjan Tavcar, Nekatera opažanja in premišljevanja o religiji na vasi. Problemi Ljubljana 1967, št. 50, 262).

Verjetno bo tudi za slovensko mladino veljalo mnenje, ki ga je o jugoslovanski izrekel dr. Esad Čimić: "Da bi mogli dobiti približno sliko o odnosu sodobnih fantov in deklet do religije, oziroma do ateizma, je dovolj omeniti, da vsa naša raziskovanja v Jugoslaviji (Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, Split itd) kažejo na te bistvene tendence: a) 1/3 mladih je religiozna; b) 1/3 mladih je ateistično usmerjena; c) 1/3 mladih je indiferentna do religije, oziroma do ateizma" (dr. E. Čimić, Drama ateizacije. Sarajevo 1971, str. 144).

Kakor se verojčka mladina po razlogih, vzrokih, vsebinah in načinih svojega verovanja med seboj zelo razlikujejo, tako je tudi ateizem neverujočih v sebi neenoten. Čeprav je dobra večina slovenske mladine ateistična praktično, to je indiferentna tako do religije kakor do marksizma, pa se tega ateizma mnogi marksistični nisleci prav nič ne vesele. "To je posebna vrsta ateizma, ki je plod novejših dobe. To ni idejno prepričani ateizem, ki bi

rastel iz marksističnega svetovnega nazora. To je ateizem indiferentnosti, ki je sam od sebe nastal in se razbohotil med vrstami mladega delavstva. To ni tisti polemični ateizem, ki sloni na znanju in ki ga svetovni nazor sili, da polemizira z religijo in filozofskim idealizmom vsake vrste. To je ateizem, ki religijo tolerira, kot tolerira marksizem, čeprav ne pozna nobenega od njiju in zato ne more biti prepričan o katerem od obeh. To ni ateizem, ki bi zavestno izključeval idejo religije, marveč ateizem iz navade in družbene konformnosti. To je ateizem idejne praznine. Kot srečujemo na vasi največ vernikov iz navade, tradicije in zaradi okolja, imamo v mestu opraviti v pretežni meri z ateisti iz istih razlogov. To so ateisti, ki se pogosto sicer bojijo odkrito deklarativno pretrgati z vero. Rojstvo, poroka, smrt, Velika noč in Božič so trenutki, ko mnogi med takimi verskimi "renegati" napolnijo cerkve, čeprav jih ne moremo jemati za verojčke. To so ateisti pri katerih imajo plodna tla najrazličnejša sodobna in podedovana praznovanja ki pa sama po sebi niso vera kot sistem, dokazujejo pa precejšnjo dovzetost teh "ateistov" za mistično doje-manje sveta" (Marjan Tavcar, Nekatera opažanja in premišljevanja o religiji na vasi. Problemi Ljubljana 1967, št. 50, 262).

Bolje ni bilo mogoče karaktizirati situacije v Sloveniji. K temu idejno praznemu ateizmu je dr. Roter pripomnil: "Religija je priznavanje človeka po posredniku. Je 'fantastično uresničene' človeškega bistva, ker človeško bistvo nima čiste stvarnosti" (Marks). Kolikor bolj človek uspeva neposredno uveljaviti svoje "človeško bistvo", toliko bolj bog izginja. Toda bog izginja tudi, če izginja težnja po človekovi "polnosti", po "uresnjevanju človeškega bistva", če se človek zadovolji z obstoječim in sprejme obstoječe meje za dokončne. Bolje je brez posrednika, toda bolje je s posrednikom kot nič" (dr. Zdenko Roter, Socialistična družba in religija, Izbor socioloških razprav, Ljubljana 1970, str. 214).

ŠLUDIJSKI DNEVI V DRAGI PRI TRSTU

TRST, It. — Dne 2. sept. so se končali v vasi Draga pri Trstu tradicionalni študijski dnevi, katere prireja Društvo slovenskih izobražencev iz Trsta. Letos so bili že osmi. Trajali so dva dni. Na njih so se zvrstili predavatelji iz Slovenije in zamejstva. Sklepnega dela se je udeležilo nad 200 slovenskih izobražencev z obeh strani meje.

Po pozdravnih besedah pred-

sednika Društva slovenskih izobražencev prof. Jožeta Peterlini so v soboto, 1. sept., nastopili z nekaj slovenskimi pesmimi "Fantje izpod Grmade". Prvo predavanje je imel prof. Janko Messner, s slovenske gimnazije v Celovcu, ki je analiziral starjšo generacijo z gledišča druge, mlajše.

Po predavanju je prof. Peterlin pripomnil, da je bilo Messnerjevo predavanje v resnici

"druga plat zvona", saj smo doslej slišali bolj stališča korških narodnih voditeljev starejšega rodu, zdaj pa so imeli pravico ocenjevati mlajšega.

Messnerjevemu referatu je nato dodal župnik Birtič iz Benške Slovenije kratek referat o profilu družine v njegovi deželi.

V nedeljo dopoldne je bilo somaševanje, katero je vodil dr. Škerl, ki je v govoru med mašo navzoče vzpodbujal k pravemu krščanskemu optimizmu.

Nedeljsko dopoldansko predavanje je imel zdravnik dr. Hribnik iz Kranja. S toplo prizadetostjo je razpredal misli, kako gleda zdravnik na ljubezen v družini.

Popoldne je dr. Danilo Sedmak iz Trsta obdelal generacijski problem na Primorskem. V širšem pomenu besede so njegovi zaključki zajeli vse slovenske primorske pokrajine.

S posebnim zanimanjem so nato pričakovali vsi nastop dr. Ant. Trstenjaka, profesorja na

Ljubljanski teološki fakulteti, znanega po sugestivni moči svoje besede.

Prof. Trstenjak je razgrnil v svojem predavanju sedanjo krizo družine, zatem pa slikovito prikazal razvojne stopnje, skozi katere se je razvijala družina. Za konec je nakazal edino pot, katero družina lahko ubere v prihodnost, t.j. da postane intima skupnost ljubezni.

Po Trstenjakovem predavanju se je pozno v noč zategnila živahna debata, katero je pre-

davatelj ocenil zelo ugodno. Letošnjih študijskih dni se je udeležilo tudi več mladih kot prejšnja leta, kar je gotovo razveseljevalo. Začetku letošnjih predavanj pa so dali posebno znamenje številni predstavniki pokrajinskih in deželnih oblasti. Poleg odbornikov in svetovalcev slovenske narodnosti je bil navzoč tudi predsednik tržaške pokrajine Zaneti, odsotnega želnega predsednika Comellija pa je zastopal deželni urednik Franič. Pozornosti je bil vreden

govor pokrajinskega predsednika Zanetija, ki je poudaril potrebo po demokratičnem sodelovanju med manjšinami. Posebej za slovensko manjšino v Italiji je rekel, da je na najprolji poti k resnično dobrim odnosom. Pri tem je poudaril, da je predvsem večina (italijanska) odgovorna, da so medsebojni odnosi resnično demokratični in da bogate ob strani. Srečanja se je udeležilo tudi več duhovnik, med njimi škofov vikar v Trstu dr. Lojze Škerl.

PROF. MATIJA TOMC — ZLATOMAŠNIK

V okviru farne skupnosti v Domžalah je v juliju praznoval zlatomašo eden najprezentativnejših komponistov slovenske cerkvene glasbe, prof. Matija Tomc.

Slavljenec se je rodil pred 73 leti v župniji Podzemelj v Beli krajini, gimnazijo je končal v škofovih zavodih v šentvidu v Ljubljani. Po študiju glasbe na Dunaju je poučeval petje in glasbo v škofovih zavodih, kmalu po vojni pa je prišel za župnika v Domžale.

S skladanjem je začel že v gimnazijskih letih. Predolg bi bil seznam, če bi jih hoteli vse naštet, zato se omejimo na seznam njegovih večjih del.

Omeniti je treba pet latin-skih maš; Glasbeno bogate so njegove slovenske maše bodisi na liturgično besedilo kot tudi

na izvenliturgične tekste, napisal nadalje tudi več rekviemov na latinsko in slovensko besedilo. Njegove zbirke pesmi so prav tako številne. Od kantat je najbolj "domača" Slovenski božič. Obsežna je koncertna kantata Križev pot za soliste, zbor, orkester in orgle, tretja pa so Marijina božja pota. Omeniti je treba še dva vokalna oratorija. Prvi je Odrješnik svet, izvajan na ljubljanskem stadionu pred vojno, drugi pa Kruh iz nebes, vokalno delo širokega obsega. Tudi slovenski mladinski zbor slovenske šole pri Mariji Pomagaj je pod taktirno čig. T. Zrnega izvajal že več, nalašč za ta zbor priredjenih Tomčevih pesmi. Prof. Tomc je izdal štiri zbirke orgelskih preludijev. Danes pa še naprej sklada predvsem za potrebe prenovljenega bogoslužja.

NOVICE

● V letu 1972 so imeli v Districtu Columbia v ZDA skoraj dvakrat toliko splavov kot rojstev. Število splavov je bilo 38.868, rojstev pa samo 21.579. Številke je treba dopolniti v toliko, da niso bili vsi splavi splavi domačink, marveč v veliki meri splavi žena, ki so prišle iz drugih držav v ZDA, ki imajo strožjo zakonodajo kot pa District of Columbia.

● Kardinal Pavel Evaristo Arns iz Sao Paula, Brazilije, je prodal svojo residenco in obdajajoči jo park. Izkupiček je dal na razpolago duhovnikom in laikom, ki skušajo izboljšati življenjske pogoje revežem tega osem milijonskega mesta. Sam se je preselil v dvonadstropno hišo, ki je v revnem okraju.

● Kanadski Slovaki so odprli nov Slovaški center v Cambridgeu, Ontario, kjer imajo svojo postojanko tudi slovaški jezuiti. "Slovak spiritual and cultural centre" obsega kapelo, dvorano, knjižnico, stanovanja za udeležence duhovnih vaj, tiskarno ter garaže. Center je blagoslovil jezuitski škof Pavel Hnilica iz Rima, mašo pa je daroval škof Andrej Grutka (Gary, Indiana) skupno s štirimi slovaškimi jezuiti, ki so praznovali srečno mašo. Proslava je obsegala tudi umetniško ter knjižno razstavo, predsednik Denison Mines Stefan Roman pa je odkril kip slovaškega književnika Martina Kucukina.

● Naročniki zadrugne revije The Canadian Cooperative Digest so bili obveščeni, da bo revija po 15 letih izhajanja prenehala. Bila je uradno glasilo kanadske zadrugne zveze the Cooperative Union of Canada. Razlog: naraščajoči stroški tiskanja in pošte so postali tako visoki, da jih naročnina še daleč ni več krila, čeprav prispevki niso bili honorirani.

● Britanska blo kemična psihiatrica dr. A. Pauline Rdiges iz Liverpola je ugotovila, da obstoja zveza med glutonom in shizofrenijo. Gluton se nahaja v pšenici. Zlasti veliko ga je v kanadski vrsti pšenice. Kdor uživa velike količine pšenične kruha, je v trikrat večji nevarnosti, da postane shizofrenik kot tisti, ki ga ne. Njene trditve so potrdili tudi v ZDA, kjer so ugotovili, da se stanje shizofrenikov hitreje in bolj temeljito izboljša, če njihova dieta ne vsebuje žitnih pridelkov.

● The Journal, mesečno glasilo Addiction Research Foundation of Ontario poroča o treh preiskavah, ki so se nanašale na rabo mamil med toronskimi študenti. Preiskave so izvedli v letih 1968, 1970 in 1973. Raba marijuane je narasla samo neznatno od 1. 1970, raba ostalih mamil kot LSD, opijativ itd, je ostala na isti višini ali pa se je celo nekoliko zmanjšala. Pač pa je naraslo uživanje alkohola za 10%. 71% dijakov 7,9, 11 in 13 razreda pije alkohol vsaj enkrat na mesec, 23% pa štirikrat ali večkrat.

● Kanadska vlada je ustanovala v okviru ministrstva za poljedelstvo posebni oddelek za zadrugništvo. Sedanjí poljedelski minister Eugene Whelan je bil že od nekdaj aktivni član

zadrug. Zadruga Zveza Kanada in odgovorjajoča francoska organizacija Kanadski zadrugni svet sta določili poseben posvetovalni organ, ki bo pripravljen za nasvete, kako organizirati novi oddelek, kot tudi, kakšne programe naj ta novi oddelek razvije, da bodo mogle izpolniti zadrugne svoj delež v kanadskem gospodarstvu.

● Calgary Cooperative je ustanovila posebno družbo COOP TRAVEL, ki bo skrbela za rastoče potrebe članov, kadar potujejo. Zaenkrat se bo osredotočila predvsem na skupna potovanja z letali in avtobusi, toda nudi tudi vse druge služnosti, ki so v zvezi s potovanjem, če bodo člani izrazili potrebo.

● Edina rafinerija nafte, ki je popolnoma kanadska, je the Coop Refinery v Regini, Saskatchewan. Ustanovljena je bila 1. 1935 in se je razvila v moderno Consumers' Cooperative Refineries. Presečki se po zaključku let, kot v vsaki zadrugi, vrnejo članom v sorazmerju z njihovimi nakupi.

● V ljubljanski stolnici je imel koncert slovenski skladatelj Pavel Sifler, ki se je kot devetleten fant preselil s starši v Ameriko in živi sedaj v Hollywoodu, kjer je organist v cerkvi sv. Tomaža. L. 1960 je priredil orgelski koncert v Polhovem Gradcu. Dohodke letošnjega koncerta v Ljubljani je podaril za zgradbo nove cerkve v Kosezah.

● Švedske potrošne zdruge kažejo naslednjo sliko za leto 1972: Prodaja nadrobno 9.211.000.000 Skr, kar pomeni porast za 5,9%. Znižalo se je število uslužbencev kot tudi število samostojnih prodajalnic, toda število članov je naraslo za 30.671 in je znašalo koncem 1. 1972 1.696.233 članov-gospodinjstev. Švedske zdruge so imele 17,8% celotne prodaje na drobno na švedskem, toda v prehrani je bil njih odstotek 21,1%. V zadrugah je 21% vseh prebivalcev. Švedske, toda okrog 55% vseh švedskih gospodinjstev.

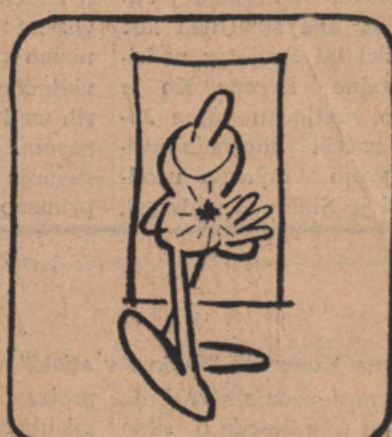
Zadruga prodaja bencina dosega 18,6% celotne prodaje, gorilne nafte pa 11,5%. Zdruge imajo na švedskem 359 bencinskih črpalk.

Zadruga grajena stanovanja so dosegla 24% vseh novih zgradb v 1. 1972.

Zadruga zavarovalnica Folk-sam je zavarovala 17% vseh individualnih življenjskih polic, 55% skupinskih življenjskih polic ter 26% avtomobilskih polic. Zavarovanje hiš proti požaru in drugih obveznostim je doseglo 30% celotnih polic na švedskem.

● Največ zdruge v Evropi so: v Avstriji Konsumgenossenschaft Wien s 204.000 člani, v Švici Coop Basel s 116.000 člani, v Nemčiji KG Produktion Hamburg v 235.000 člani, v Franciji L' Union de Coop de Lorraine Nancy s 354.000 člani, v Angliji London Coop Society s 105.000 člani in na švedskem Konsum Stockholm s 310.000 člani.

ČE ŽELITE, DA NAŠA DEŽELA POSTANE VAŠA NOVA DOMOVINA, VAM ŽELIMO POMAGATI S TEM, DA BOMO DRŽALI KANADSKE VSELJENIŠKE URADE ODPRTE ZVEČER IN OB SOBOTAH TER DO POLNOČI 15 OKTOBRA

Recimo da ste v tej deželi od 30. novembra, 1972 in ste od takrat tukaj ostali kot obiskovalec ali pa brez uradnega dovoljenja.

Za časa šestdeset dni oproščenja, ki se konča o polnoči 15. oktobra, lahko predložite prošnjo za stalno naselitev v Kanado na podlagi olajšanih pogojev.

Če imate uspešno življenje v Kanadi, boste skoraj gotovo kvalificirani kot prispeli vseljenec (landed immigrant). Če predložite prošnjo pred polnočjo 15. oktobra, ne boste kaznovani ker ste prišli in ostali v Kanadi ilegalno. Če bi pa Vaša prošnja bila zavrnjena, imate pa še vseeno pravico do pri-

tožbe preko neodvisne pritožbene komisije.

Po polnoči 15. oktobra ne boste več mogli kvalificirati za stanje prispelega vseljenca, čeprav ste v Kanadi, in ne boste imeli pravice do pritožbe proti deportaciji.

Želimo Vam pomagati predno pride do tega.

Polovico poti bomo mi naredili. Kanadske Vseljeniške Urade bomo držali odprte za sprejem prošnje med tednom od 8. zjutraj do 8. zvečer in ob sobotah od 9. zjutraj do 5. popoldne. V ponedeljek, 15. oktobra, bodo uradi ostali odprti do polnoči.

Kadarkoli hočete lahko stopite v urad

in vzamete tiskanje, ki vsebujejo natančno vse podatke, in nobeno vprašanje Vam ne bo postavljeno.

Vabimo vas, da prisvojite našo deželo kot Vašo novo domovino.

Za nadaljnje informacije, telefonirajte, pišite ali pa obiščite najbližji Kanadski Vseljeniški Urad (Canada Immigration Centre) ali pa Kanadski Urad za Zaposlenje (Canada Manpower Centre). (Uslužnosti, ki jih nudijo kanadski vseljeniški uradniki so brezplačne).

Kanadski Vseljeniški Urad so odprti za sprejem vaših pošenj od 8. zjutraj do 8. zvečer, in ob sobotah od 9. zjutraj do 5. popoldne, in v ponedeljek 15. oktobra od 8. zjutraj do polnoči.

**Manpower
and Immigration**
Robert Andras, Minister

**Main-d'œuvre
et Immigration**
Robert Andras, ministre

BARAGOV SPOMENIK V L'ANSU-MICH. BLAGOSLOVLJEN

Sestnajstega septembra so blagoslovili in odkrili spomenik škofu Baragi, ki je pokristjani 16. do 18. tisoč indijancev. Spomenik stoji na vrhu tako imenovanega Red Rocks Bluff, težek je 5 ton in je iz bakra. Na tem hribu je bilo nekoč opazovališče Chippewa indijancev. Prireditvi je prisostovalo okrog 1500 ljudi, 500 pa se jih je udeležilo slavnostnega kosila. Kip je napravil kipar Jack Anderson, ki živi na jezeru Linden.

O odkritju spomenika je poročal tudi torontski dnevnik "Star" 18. sept. tega leta.

● Nad 12.000 francoskih zdravnikov je podpisalo "Spomenico za varstvo še nerojenega življenja". Nemški mladinci pa so priredili 6 dnevni pohod iz Muenstra v Bonn. V sprevedu so nosili napise "Da—za življenje. Ne—za ubijanje".

● Dunajski nadškof Kardinal Koenig je imenoval za družnega pastirja za slovenske izseljence in delavce v njegovi nadškofiji Lojzeta Strleta. Brez uradnega mandata sta se brigala za Slovence na Dunaju že prej p. Ivan Tomažič, ki je dajal na razpolago Slovincem kapelo ter druge prostore v Korotanu, ter jezuit p. Podgornik. Novi duhovnik je deloval med Slovenci v New Yorku. Doma je iz župnije, kjer je pred skoraj 500 leti župnikoval Jurij Sladkonja, prvi dunajski škof, čina rapolago tudi Slovenski so-fana. V okviru nadškofijskih uradov je Slovincem na Dunaju na razpolago tudi Slovenski socialni urad na Seitzergasse 5.

● Po študijah Norveške Akademije Znanosti je znašalo število vojn od 1. 3600 pr. Kr. do 1. 1960 po Kr. 14.513. Po cenitvi znanstvenikov je izgubilo s teh vojn življenje okrog 3 milijarde ljudi — približno toliko, kot jih danes živi na svetu.

● Člani potrošne zadrug Stockholm so prijavi 165 re-solucij za debato na rednem občnem zboru zadrug. To dokazuje, da člani niso zainteresirani samo na nizkih cenah, marveč da smatrajo zadrugo res za svoje podjetje, v katerem vsak član sodeluje.

● Glas koncila, hrvatski katoliški štirinajsdnevnik, je bil letos že drugič zaplenjen. Ob-lasti so zaplenile 12 številko, ker je poročala o položaju grškokatoliške Cerkve v Romuniji, medtem ko je bila 7. številka zaplenjena zaradi opisa razmer v Češko-Slovaški.

● V desetih letih, odkar so maturirali prvi dijaki na slovenski gimnaziji v Celovcu, je maturiralo 334 dijakov iz celotnega področja Južne Koroške. Kaka tretjina abiturientov nadaljuje študije na visokih šolah, večina v Gradcu ali na Dunaju.

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO IN DARUJTE V TISKOVNI SKLAD NAŠEGA—VAŠEGA LISTA.

Spomenik duhovniku s krpljami, škofu indijancev F. Baragi na česti 41. — L'Anse, Michigan. Blagoslovljen 16. 9. 1973.